Súd:	Okresný súd Brezno
Spisová značka:	9C/21/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6317204923
Dátum vydania rozhodnutia:	08. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Miroslava Vaňová
ECLI:	ECLI:SK:OSBR:2018:6317204923.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno v konaní pred sudkyňou Mgr. Miroslavou Vaňovou, v právnej veci žalobcu: M.. U. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. X, K., právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o., IČO: 47234318, so sídlom Heydukova 12, Bratislava, proti žalovanému: A. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. X, J. G. I., o ochranu osobnosti spojenej s náhradou nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý ospravedlniť sa žalobcovi listom datovaným a podpísaným žalovaným a doručeným žalobcovi do vlastných rúk do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že toto písomné ospravedlnenie musí byť napísané čitateľne na liste štandardného formátu A4 veľkosťou písma najmenej 12 bodov v nasledovnom znení:

„Ospravedlnenie

Ja, A. Y. sa ospravedlňujem Vám M.. U. A., že som neoprávnene zasiahol do Vašej občianskej cti tým, že som sa dňa XX.XX.XXXX na chodbe pred oddelením chirurgie NsP Brezno dopustil voči Vám urážlivého a vulgárneho konania, čím som porušil Vaše právo na ochranu osobnosti. Svoje správanie úprimne ľutujem.“

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žiadna zo strán n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 12.5.2017 bola na tunajší súd doručená žaloba žalobcu zo dňa 10.5.2017, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal ochrany osobnosti formou ospravedlnenia sa žalovaného žalobcovi, a to podpísaným a datovaným listom, ktorý doručí žalobcovi do vlastných rúk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobca sa okrem ospravedlnenia domáhal aj náhrady nemajetkovej ujmy od žalovaného v sume 800,- Eur, ako aj náhrady trov konania. Svoju žalobu zdôvodnil tým, že dňa XX.XX.XXXX sa v čase približne o XX.XX hod. žalovaný dopustil priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“) tým, že na chodbe pred oddelením chirurgie v Nemocnici s poliklinikou Brezno, n.o., Banisko 273/1, 977 01 Brezno, IČO: 31908969 (ďalej len „NsP Brezno“) sa voči žalobcovi dopustil urážlivého a vulgárneho konania tým, že ho nazval I.. Rozhodnutím Okresného úradu Brezno zo dňa 6.2.2017, sp. zn.: OU-BR-OVVS-2017/000835-6 bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb., ktorého sa dopustil urážkou na cti. V nadväznosti na právoplatné rozhodnutie o priestupku si žalobca výzvou zo dňa 4.4.2017 uplatnil voči žalovanému nárok na písomné ospravedlnenie a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 800,- Eur. Nakoľko žalovaný na výzvu žalobcu do dnešného dňa nereagoval a nedošlo z jeho strany k

ospravedlneniu ani k inému zadosťučineniu, je žalobca nútený domáhať sa svojich legitímnych nárokov súdnou cestou. Žalovaný urazil na cti žalobcu a znížil jeho vážnosť a dôstojnosť v spoločnosti, a to najmä v pracovnom prostredí, keďže žalovaný konal na pracovisku žalobcu, v prítomnosti službukonajúceho zdravotníckeho personálu a nadávku počuli aj ostatné osoby prítomné na chodbe. Pre žalobcu, ktorý je povolaním lekár, predstavoval uvedený incident zo strany žalovaného stresovú a veľmi nepríjemnú situáciu, ktorá výrazným spôsobom zasiahla do jeho bežného i profesného života. Bezprostredne po útoku na jeho osobu mal žalobca neprimerane zvýšený krvný tlak sprevádzaný silnými bolesťami hlavy, ktoré musel tlmiť užitím liekov. Vo vzťahu k nebezpečnosti konania uviedol, že žalobca sa reálne obával, že na neho žalovaný fyzicky zaútočí. Bol veľmi agresívny, pričom súčasne na neho vyvíjala intenzívny slovný nátlak celá rodina žalovaného (bolo ich asi osem až desať). Žalobca z obavy pred ďalšími útokmi ihneď utekal na vyšetrovňu a zavolal políciu. Ešte niekoľko dní po udalosti sa žalobca cítil fyzicky aj psychicky veľmi zle, v dôsledku čoho nezvládal riadne vykonávať svoju prácu, operovať a ani ordinovať. Aj dnes, keď žalobca prechádza cez vestibul oddelenia, kde sa predmetná udalosť odohrala, opätovne to v ňom vyvoláva nepríjemné spomienky na incident. V súvislosti so zmenou vnímania osoby žalobcu, či už v zamestnaní alebo v spoločnosti uviedol, že žalobca bol viackrát svedkom toho, ako si pacienti i zdravotný personál medzi sebou hovoria, že ho rómovia menovali hajzlom. Hanbil sa ísť na vizitu na izby k pacientom a na vyšetrovňu k sestrám, keďže podrobnosti tohoto konfliktu počulo celé chirurgické oddelenie. Vážnosť a česť žalobcu v zamestnaní a spoločnosti bola po tomto zásahu výrazne znížená, čo ho zasiahlo veľmi citlivo a dodnes sa s tým nedokáže vyrovnať. Celkovo považuje vulgárne správanie žalovaného za intenzívny zásah do jeho práva na ochranu osobnosti. Agresívny útok žalovaného nepriaznivo ovplyvnil život žalobcu tým, že pre urážku na občianskej cti došlo k zníženiu jeho dôstojnosti a vážnosti na pracovisku a zároveň značným spôsobom bolo ohrozené jeho dobré meno v spoločnosti. Keďže sa žalovaný napriek výzve žalobcu za svoj skutok neospravedlnil ani inak neprejavil ľútosť, v súlade s § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka sa žalobca domáha titulom ochrany osobnosti náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 800,- Eur a písomného ospravedlnenia.

2. Ako dôkazy označil rozhodnutie Okresného úradu Brezno zo dňa 6.2.2017 sp. zn. OU-BR-OVVS-2017/000835-6, výsluch žalovaného zo dňa 29.12.2016, výsluch žalobcu zo dňa 5.1.2017, výpoveď žalobcu zo dňa 6.2.2017, výzvu na plnenie zo dňa 4.4.2017.

3. Žalovanému bola žaloba spolu s prílohami doručená do vlastných rúk, ktorý sa k nim nevyjadril.

4. Súd nariadil pojednávanie v predmetnej veci na deň 8.1.2018, na ktoré sa dostavil žalobca, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas, taktiež sa dostavil právny zástupca žalobcu, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas. Na pojednávanie sa dostavil aj žalovaný, ktorý mal doručenie predvolania na pojednávanie vykázané riadne a včas.

5. Súd vykonal na pojednávaní dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámil sa s prednesom právneho zástupcu žalobcu a tiež s prednesom žalovaného a tiež sa oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré označil žalobca a ktorých fotokópie doložil do súdneho spisu v priebehu konania, ktoré boli stranám sporu doručené a ich obsah nebol spochybnený, a to najmä: rozhodnutie Okresného úradu Brezno zo dňa 6.2.2017 sp. zn. OU-BR-OVVS-2017/000835-6, výsluch žalovaného zo dňa 29.12.2016, výsluch žalobcu zo dňa 5.1.2017, výpoveď žalobcu zo dňa 6.2.2017, výzva na plnenie zo dňa 4.4.2017, pričom zistil tento skutkový stav.

6. Z prednesu právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní súd okrem iného zistil, že sa pridržiava v celom rozsahu podanej žaloby, poukázal na dôvody v nej uvedené, s ktorými je súd oboznámený, aj s obsahom celej žaloby a listinných dokladov. V stručnosti len poukázal na rozhodujúcu skutočnosť, ktorú považuje za dôležitú v tejto veci, a to je skutočnosť, že v nemocnici, v ktorej žalobca pracuje sa žalobca stretáva s rôznymi ľuďmi, ktorí potrebujú zdravotnícku starostlivosť. Tento čin, ktorého sa dopustil žalovaný, je veľmi nebezpečný precedens, ktorý výrazne ovplyvňuje jednak osobnosť žalobcu ako aj vážnosť a dôstojnosť zdravotníckeho personálu, ktorý pracuje v nemocnici, ktorí vykonávajú jednu z najťažších prác vôbec. Čo sa týka nároku žalobcu, žalobca sa nedomáha premrštených nárokov a aj v súčasnosti sa zúčastňuje dnešného pojednávania napriek tomu, že by mal byť v práci a pomáhať ľuďom, ktorí potrebujú zdravotnú starostlivosť. Rozhodol sa to však riešiť takýmto spôsobom, aby sa to do budúcna neopakovalo. Podľa ich názoru by rozhodnutie súdu malo spĺňať aj sankčný prvok, keďže sa žalobca domáha aj istej finančnej kompenzácie. Žiadal preto súd, aby rozhodol tak, aby to malo aj odstrašujúci účinok na prípadných ďalších rodinných príslušníkov, aby takýmto konaním

prípadne v budúcnosti neboli ovplyvnené zdravotné výkony zdravotníckeho personálu, ktorí naozaj za nič nemôžu. V záverečnej reči uviedol, že považuje za dôležité zhrnúť najdôležitejšie skutkové zistenia predovšetkým dôležitou skutočnosťou je, že žalovaný nepopiera skutočnosť, že označil žalobcu za hajzla, pričom túto skutočnosť zopakoval na otázku žalobcu, že teda na uvedenom naďalej trvá. Tak isto z vykonaného dokazovania, a to z rozhodnutia o spáchanom priestupku vyplýva, že pri danom incidente boli prítomné aj tretie osoby, konkrétne je to svedkyňa alebo teda svedkyňa z priestupkového konania pani P. A., čo vyplýva teda z daného rozhodnutia, to znamená že daná nadávka a vulgárne oslovenie sa teda uskutočnilo na verejne prístupnom mieste za prítomnosti ďalších svedkov. To čo ďalej vyplynulo z dokazovania je, že skutočne žalobca neposkytol v danej chvíli informáciu žalovanému z dôvodu, že teda poskytoval zdravotnú pomoc neodkladného charakteru. Zhrnúc uvedené prešiel k právnemu hodnoteniu veci, a teda v súlade s predbežným názorom vysloveným súdom sa stotožňuje s tým, že teda je splnená povinnosť alebo teda nárok podmienky pre priznanie nároku titulom ospravedlnenia v zmysle § 13 ods. 1. Ohľadom predbežného právneho posúdenia k splneniu povinnosti finančnej satisfakcie poukázal na nasledovné skutočnosti, ktoré podľa jeho názoru opodstatňujú dôvodnosť uplatneného nároku. Predovšetkým poukazuje na nález ÚS, ktorý bol publikovaný v časopise zo súdnej praxe 6/2017, ide o nález Ústavného súdu I. ÚS 689/2014 na strane 263 a nasledovne, z ktorého citoval iba niektoré skutočnosti, predovšetkým ÚS tu uvádza v bode 15, že pri úvahe o primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je rovnako nevyhnutné prihliadať na účel a funkcie tohto inštitútu pri ochrane osobnosti. Primárnou je funkcia sadisfakčná, ale je to aj funkcia preventívno-sankčná, ktorú by relutárna náhrada mala plniť z hľadiska špeciálnej a generálnej prevencie. Medzi nimi by mal existovať vzťah komplementarity, navzájom sa dopĺňajú, posilňujú, ako aj vzťah konkurencie. Vo vzťahu ku povinnosti uniesť dôkazné bremeno značného zásahu do ochrany osobnosti ÚS sa s daným názorom nestotožňuje a nestotožnil sa ani s rovnakým právnym názorom Krajského súdu, proti ktorému bola podaná ústavná sťažnosť, keď v bode 24 uvádza ,,nemôžeme preto súhlasiť s argumentáciu Krajského súdu, že sťažovateľka nepreukázala naplnenie všetkých kritérií pre priznanie relutárnej náhrady, pretože nemajetková ujma vznikla už zásahom do jej osobnostných práv. Netreba demonštrovať, či tento zásah so sebou niesol aj ujmu, ktorá sa prejavila navonok vo vzťahu k tretím osobám, jej príležitostiam, očakávaniam, resp. narušila sa jej dôstojnosť v očiach iných. Porovnaj rozsudok NS SR 3Cdo/137/2008, či rozhodnutie ES pre ľudské práva vo veci Daneu proti Bulharsko z 2.9.2010. Rovnako tak poukázal na rozsudok NS SR 3Cdo/125/2010, kde tak isto došlo ku opakovaným urážkam zo strany žalovaného a bola priznaná relutárna náhrada. V závere len ako ďalšiu podpornú argumentáciu pre právne posúdenie danej otázky z hľadiska výšky uplatneného nároku poukázal na to, že aj CSP pozná poriadkové opatrenie vo forme poriadkovej pokuty, a to až do výšky 500,- Eur, pričom môže byť uložená aj opakovane. Má za to, že pokiaľ by žalovaný sa rovnakým spôsobom vyjadril v pojednávacej miestnosti, neostalo by iba pri napomenutí, alebo pokarhaní, ale domnieva sa, že došlo by aj k aplikácii predmetného ustanovenia o poriadkovej pokute. Na záver trval na podanom návrhu a v prípade úspechu si uplatnil trovy konania.

7. Z prednesu žalovaného na pojednávaní súd okrem iného zistil, že dňa XX.XX.XXXX, keď prišli na návštevu za otcom do nemocnice, už mal otec urobené CT, vtedy ešte slúžil doktor M.. Otec vtedy zomieral od bolesti, a preto išli spolu so sestrou za zdravotnou sestrou a chceli vedieť len výsledky týchto CT vyšetrení. Žalobca prišiel do služby asi pred 17. hod., pričom si sadol za počítač a oni chceli od neho len informáciu o stave ich už dnes nebohého otca. Žalobca však sa bez slova postavil a uviedol im iba, že má súrny prípad a žiadne informácie im neposkytol. Čo sa týka toho čo povedal, áno nebráni sa tomu, že povedal to, čo povedal, avšak otec na druhý deň zomrel a až pitva potvrdila, čo mu vlastne bolo. Čo sa týka toho ospravedlnenia, ktoré žalobca požaduje, to by ešte bral, nebráni sa tomu, avšak tú finančnú sumu, ktorú požaduje žalobca, tú nie je ochotný zaplatiť. Žalobca im informáciu o zdravotnom stave ich otca neposkytol, pričom im iba stručne uviedol, že sa nemá s nimi o čom baviť. Im by však ako rodine úplne bolo stačilo povedať, čo otcovi asi je. Jemu to teraz pripadá tak, že žalobca sa s nimi bavil tak možno preto, že sú Rómovia. Pripúšťa, že boli to emócie. K uvedenej veci ešte uviedol, že zažalovať by mali oni ako rodina, čo však neurobili, im stačilo len povedať informáciu o zdravotnom stave ich už dnes nebohého otca a čo otcovi je. V záverečnej reči uviedol, že ak žalobca trvá na písomnom ospravedlnení, nemá s tým žiadny problém. Ak si žalobca myslel, že by sme ho aj fyzicky napadli, k tomuto uviedol, že nikdy v živote nikoho fyzicky nenapadol a určite by nenapadol ani žalobcu. Boli to silné emócie, nakoľko im zomrel otec, s ktorým žil pod jednou strechou. Ospravedlňuje sa, že pána doktora urazil. Nechápe, že žalobca chce odo neho aj nejakú finančnú hotovosť. Prepáčte pán doktor, je mi to ľúto.

8. Z výsluchu žalobcu na pojednávaní súd okrem iného zistil, že ohľadom tej služby, keď sa odohral tento incident, keď nastúpil do služby, volala mu sestra z chirurgického oddelenia, že otec pána žalovaného má

bolesti a keď prišiel dole na chirurgické oddelenie, tak samozrejme si to musel ísť pozrieť najprv v počítači ohľadne výsledkov a tak a dole na chodbe pred izbou čakalo už X alebo X ľudí ako návšteva u otca pána žalovaného. Musí zdôrazniť, že to bolo v období, keď bolo chrípkové obdobie, a preto sa ich pýtal, že prečo taká veľká návšteva, keď je chrípkové obdobie a poprosil príbuzných, aby odišli z izby počas vyšetrenia, nakoľko malo sa uskutočniť aj cievkovanie, nakoľko si všimol, že bolo potrebné vyprázdniť nádobku s močom, a preto poprosil príbuzných, aby odišli počas vyšetrenia z izby. Po vyšetrení prišla službukonajúca zdravotná sestra, že na chirurgickom oddelení pre ženy pacientka masívne krváca, a preto musel ísť tam, aby zistil, čo sa deje. Na chodbe ho zastavila rodina žalovaného, on im však povedal, že teraz sa nemôže vyjadrovať napriek tomu, že žiadali od neho, aby im povedal celý zdravotný stav ich otca. Už vtedy môže povedať, že bola atmosféra v rodine dosť nepokojná. Rodina žalovaného čakala na chodbe, pričom ako prechádzal okolo žalovaného po chodbe, žalovaný mu povedal, že je hajzel, že im nechce poskytnúť informácie, pričom musí uviesť, že na tejto chodbe chirurgického oddelenia boli aj sestry, službukonajúce sanitárky, návštevy a celá rodina žalovaného. V tom čase už rodina žalovaného bola dosť agresívna, očakával aj fyzický útok. Po tomto incidente za ním prišla jedna žena z rodiny žalovaného, ktorá sa mu ospravedlnila a poprosila ho, či by jej vedel povedať zdravotný stav otca žalovaného. Po tomto incidente, keď mu žalovaný povedal, že je hajzel, zavolal aj políciu. Čo sa týka tej finančnej kompenzácie, ktorú požaduje, k tomu uviedol, že zarába dosť dobre a tieto peniaze, ktoré požaduje, z týchto by si nenechal ani jeden cent. Tieto peniaze pôjdu na podporu jedného dievčatka, ktoré potrebuje finančnú pomoc a ktorú podporuje finančne. Čo sa týka tohto incidentu, resp. tejto situácie, ktorá sa odohrala, po tejto situácii musí uviesť, že mal zvýšený krvný tlak, bola to veľmi nepríjemná situácia a vzhľadom na rodinu žalovaného očakával aj fyzický útok. Po tomto incidente bol značne fyzický rozhádzaný, pričom aj keď neberie lieky na zníženie krvného tlaku, vtedy si ich musel zobrať, v ten deň po tomto incidente nevedel na 100% poskytovať zdravotnú starostlivosť, ktorá bola potrebná. K uvedenému ešte dodal, že minimálne týždeň po tomto incidente stále spomínal na tento incident, aj keď prechádzal cez tú chodbu, na ktorej sa to odohralo, mal dlho veľmi nepríjemné pocity. Nebol síce za psychológom, ani za žiadnym odborníkom, avšak bolo mu to trápne, mal taký vnútorný pocit, že bol nazvaný hajzlom a nebolo to pre neho ľahké sa s tým vysporiadať. Minimálne 5 dní od tohto incidentu nemohol operovať, nevedel sa sústrediť na operáciu, nevedel sa z tohto incidentu pozbierať. Na otázku právneho zástupcu žalobcu, či mal žalobca niekedy v minulosti skúsenosť s incidentom podobného charakteru, žalobca uviedol, že 20 rokov robí doktora, pričom prvý krát sa mu stala takáto situácia, že mal taký konflikt s príbuznými pacienta, nikdy predtým sa mu nič také nestalo. Na otázku žalovaného, či si pamätá všetko ako to bolo, žalobca uviedol, že už síce minul rok od tohto incidentu, ale základné veci si pamätá dobre. Na ďalšiu otázku žalovaného, že tá pani čo prišla za žalobcom bola sestra žalovaného, a teda že či žalobca dal tejto pani informáciu o zdravotnom stave otca žalovaného, žalobca uviedol, že určite áno, nepamätá si už presne aký bol ten CT nález, ale vie, že s touto pani sa dalo normálne komunikovať a určite jej tieto informácie poskytol. Na ďalšiu otázku žalovaného, či žalobca vie o tom, že tá pani, ktorá žalobcu oslovila a ktorá je sestrou žalovaného, prvá žalobcovi povedala, že je hajzel, žalobca uviedol, že vie, že niekto z rodiny žalovaného, a to zo žien tiež povedal, že je hajzel, ale nevie, ktorá žena to bola. Nevie identifikovať, nepamätá si tvár či to bola tá žena, ktorá potom za ním prišla sa ospravedlniť a pýtať si informácie. Na ďalšiu otázku žalovaného, či si žalobca dobre pamätá, že sa potom vrátil zo ženského oddelenia a spýtal sa ho na to, čo povedal, žalobca uviedol, že keď sa vrátil zo ženského oddelenia, tak sa skutočne spýtal žalovaného, či to myslí vážne a on mu na to povedal, že áno myslí to vážne.

9. Žalobca k žalobe pripojil rozhodnutie Okresného úradu Brezno, odbor všeobecnej vnútornej správy sp. zn. OU-BR-OVVS-2017/000835-6 zo dňa 6.2.2017, z ktorého súd zistil, že týmto rozhodnutím bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, ktorého sa dopustil urážkou na cti tým, že dňa 29.12.2016 v čase okolo XX.XX hod. v NsP Brezno na 3. poschodí na chodbe pred oddelením chirurgie povedal žalobcovi, že je hajzel, čím ho urazil na cti a za tento priestupok mu bolo uložené pokarhanie.

10. Ďalej žalobca k žalobe pripojil záznam zo dňa XX.XX.XXXX o podaní oznámenia podľa § 59 ods. 3 zákona č. 372/1990 Zb. spísaný na Obvodnom oddelení PZ Brezno pod č.p.: ORPZ-BR-OPP3-572/2016-P, z ktorého súd zistil, že dňa XX.XX.XXXX o 17.30 hod. žalobca v NsP Brezno podal oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, keď uviedol, že pracuje ako doktor v NsP Brezno. Dnešného dňa - XX.XX.XXXX okolo XX:XX hod. bol v službe na oddelení chirurgie, kde v tom čase prišli k pacientovi na izbu na návštevu P.. Uviedol, že nakoľko potreboval vyšetriť pacienta poslal P. na chodbu. Následne išiel menovaný na opačnú stranu na oddelenie chirurgie pre ženy. Keď prechádzal

cez chodbu, kde čakali Rómovia, začali sa ho pýtať na zdravotný stav pacienta, avšak menovaný sa ponáhľal k inej pacientke u preto im nič neodpovedal. Na to jeden z P. na menovaného zakričal, že je „hajzel“, čo menovaného urazilo na cti. Svedkom tohto incidentu bola službukonajúca sestrička P. A., nar. XX. XX. XXXX. Menovaný žiada, aby bol tento Róm za svoje konanie potrestaný v zmysle zákona.

11. Ďalej žalobca k žalobe pripojil záznam zo dňa 5.1.2017 o podaní vysvetlenia podľa § 60 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. spísaný na Obvodnom oddelení PZ Brezno pod č.p.: ORPZ-BR-OPP3-572/2016-P, z ktorého súd zistil, že dňa XX.XX.XXXX o 18.00 hod. žalovaný v NsP Brezno podal vysvetlenie k priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, keď uviedol, že dnešného dňa - XX.XX.XXXX okolo 15:30 hod. prišiel spolu s rodinou do NsP Brezno na oddelenie chirurgie na návštevu za svojím otcom, ktorý tam bol hospitalizovaný. Nachádzali sa pri otcovi na izbe, keď v čase okolo 16:30 hod. tam prišiel doktor M.. U. A. a povedal im nech idú preč, pretože musí vyšetriť pacienta. Následne sa chcel menovaný porozprávať s doktorom o tom, že nakoľko je ich otec vážne chorý, chceli by ho previezť do nemocnice do Banskej Bystrice, na čo im doktor povedal, že sa to nedá. Menovaný uviedol, že následne vyšli spolu s rodinou na chodbu a tam čakali. Po chvíli tadiaľ prechádzal M.. U. A. a tak sa ho začali spolu aj so sestrou pýtať na zdravotný stav otca, avšak on im nič neodpovedal, odignoroval ich a prešiel na druhú stranu na oddelenie chirurgie pre ženy. Menovaného takýto postoj doktora nahneval a preto na neho zakričal, že je „I.“.

12. Taktiež žalobca k žalobe pripojil svoju výpoveď spísanú dňa X.X.XXXX, kde uviedol, že trvá na svojom podanom návrhu, ktorý podal dňa XX.XX.XXXX na OO PZ Brezno a nie je ochotný prijať ospravedlnenie od obvineného, nakoľko v predmetný deň XX.XX.XXXX v čase o XX:XX hod. počula celá chodba ako mu obvinený povedal, že je I., čo ho urazilo na cti. Obvinený mu vynadal, keď prechádzal cez chodbu k pacientke, pýtal sa ho na zdravotný stav jeho otca, ale on sa ponáhľal k inej pacientke, keďže krvácala, tak mu nič nepovedal. Rómovia boli už drzí a arogantní, chceli byť prítomní pri vyšetrení pacienta - otca obvineného, čo on nedovolil a to ich asi nahnevalo ešte viac. Y. chcel od neho čo najpodrobnejšie informácie o stave jeho otca, ale prišla sestrička, že má ísť k pacientke, ktorá krváca a vtedy sa Y. začal rozkrikovať, že čo to je za nemocnica. Keď následne išiel za Y. vysvetliť mu stav jeho otca, povedal mu, že je hajzel, čo znova zopakoval, keď sa ho on opýtal, či to myslí vážne. Bolo to povedané za prítomnosti celej jeho rodiny, za prítomnosti sestričiek a tiež sanitárok. Potom on zavolal políciu, nakoľko sa už nemal s ním o čom baviť.

13. Predžalobnou výzvou na plnenie zo dňa 4.4.2017 adresovanou žalovanému, s vyznačenou pečiatkou odoslania dňa 4.4.2017, si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok na písomné ospravedlnenie a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 800,- Eur z titulu ochrany osobnosti a vyzval žalovaného v rámci pokusu o mimosúdne vyporiadanie veci k úplnému mimosúdnemu uspokojeniu jeho nároku, a to najneskôr v lehote 15 dní, v opačnom prípade bude nútený pristúpiť k vymáhaniu predmetných nárokov prostredníctvom súdu.

14. Podľa čl. 19 ods. 1, 2 Ústavy SR, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

15. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

16. Podľa § 13 OZ, (1) fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. (2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. (3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

17. Podľa § 193 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte len „CSP“), súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa

týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

18. Na základe zisteného skutkového stavu a jeho právneho vyhodnotenia súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná.

19. Zo zhora citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka celkom jednoznačne vyplýva, že predmetom občianskoprávnych vzťahov môžu byť nielen veci, práva, tvorivé výsledky ľudskej činnosti, ale aj určité nemateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka. Občiansky zákonník poskytuje ustanovením § 13 ochranu osobnosti iba v prípade takého porušenia občianskej cti, ktoré predstavuje zásah do osobnosti občana, pričom tento zásah musí byť objektívne spôsobilý takúto ujmu spôsobiť. Ide o konanie proti osobnej a mravnej integrite občana znižujúcej jeho dôstojnosť, vážnosť a česť, o konanie, ktoré z hľadiska vzťahu občana k ostatným spoluobčanom ohrozuje jeho postavenie a uplatnenie v spoločnosti. Z použitého pojmu občianska česť a zo skutočnosti, že zákon chráni osobnosť občana vyplýva, že zákon chce poskytnúť občianskoprávnu ochranu iba v prípadoch závažnejšieho porušenia cti vo sfére občianskoprávnych vzťahov, ktoré predstavujú zásah do osobnosti občana. Tým je dostatočne vyjadrený zámer, že predmetom ochrany cti nemôžu byť menej závažné, verbálne alebo iné urážky, pritom ďalšou nevyhnutnou podmienkou tejto ochrany je, aby zásah do práva na ochranu osobnosti bol objektívne spôsobilý takú ujmu osobnosti občana privodiť.

20. Ustanovenia § 11 až 16 Občianskeho zákonníka upravujú právo na ochranu osobnosti ako jednotné právo zabezpečujúce v občianskoprávnej oblasti rešpektovanie osobnosti fyzickej osoby a jej všestranný slobodný rozvoj. Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy (§ 11 OZ). Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 OZ). Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 OZ).

21. Z citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka vyplýva, že predpokladmi úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je skutočnosť, že a/ došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti, b/ tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach c/ medzi konaním neoprávnene zasahujúceho subjektu a vzniknutou nemajetkovou ujmou je vzťah príčinnej súvislosti. Tieto predpoklady musia byť splnené súčasne (kumulatívne); pokiaľ z nich nie je splnený čo i len jeden, je vylúčené uplatnenie sankcií podľa § 13 OZ.

22. Základnou hmotnoprávnou podmienkou pre vznik osobitných občianskoprávnych sankcií v zmysle § 13 OZ je objektívna spôsobilosť zásahu vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúcu buď v porušení, alebo i len ohrození osobnosti fyzickej osoby. Tento znak je daný, ak zásah do cti alebo dôstojnosti fyzickej osoby je v konkrétnom prípade objektívne so zreteľom na všetky okolnosti prípadu spôsobilý ohroziť uvedené chránené hodnoty ľudskej osobnosti. Pri konštrukcii, ktorá bola zvolená v ustanovení § 11 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka nie je významná subjektívna stránka (teda to, ako určitá fyzická osoba zo svojich subjektívnych hľadísk vníma určité konanie a jeho dôsledky). Objektívne spôsobilé zasiahnuť do chránených osobnostných práv je konanie, ktorého dôsledky by v rovnakej situácii negatívne pôsobili na každú inú fyzickú osobu ako nebezpečenstvo zníženia jej vážnosti u spoluobčanov a tým aj nebezpečenstvo nepriaznivého ovplyvnenia jej uplatnenia v spoločnosti. Vzhľadom na to, že právna úprava ochrany osobnosti je založená na objektívnom princípe, nevyžaduje sa, aby na strane pôvodcu zásahu existoval úmysel priamy alebo nepriamy, alebo nedbanlivosť či už vedomá alebo nevedomá. V dôsledku toho môže byť uvedený znak daný aj v prípade mimovoľného konania alebo konania zo žartu a napokon aj konania v dobrej viere, pri ktorom si konajúci neuvedomuje objektívnu spôsobilosť svojho konania zasiahnuť do osobnosti inej fyzickej osoby (napríklad aj vtedy, ak je osobne presvedčený o pravdivosti ním prednesených nepravdivých skutkových tvrdení o niekom inom).

23. Neoprávneným je zásah, ktorý je v rozpore s právnym poriadkom. Môže k nemu dôjsť ústne, písomne alebo aj inak, vždy však musí byť jeho súčasťou rozpor so zákonom spočívajúci v tom, že ten, kto do chránených práv zasiahol, nemal na to zákonné oprávnenie a že nebol daný žiadny z dôvodov

výnimočne vylučujúcich protiprávnosť zásahu. Vo všeobecnosti sa pripúšťa, že neoprávnenosť vylučuje predchádzajúci súhlas dotknutej osoby so zásahom do jej osobnosti, ale tiež existencia zákonom uznávaného dôvodu pre určitý zásah (napríklad výkon iného subjektívneho práva stanoveného zákonom alebo pri plnení povinnosti vyplývajúcej zo zákona).

24. O vzťah príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom objektívne spôsobilým negatívne zasiahnuť do niektorej z hodnôt tvoriacich fyzickú a morálnu integritu osobnosti a vznikom jej nemajetkovej ujmy spočívajúcej v porušení alebo aspoň ohrození chránených osobnostných práv ide vtedy, ak ujma je dôsledkom zásahu.

25. Treba dodať, že povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania predpokladov vzniku zodpovednosti za zásah do osobnostných práv spočíva na osobe tvrdiacej zásah do jej osobnostných práv.

26. Podľa súdnej praxe predmetom ochrany fyzickej osoby je aj jej česť občana v mieste svojho bydliska a pracoviska. Konanie o ochranu osobnosti je návrhové konanie, ktorého procesný nárok je vymedzený predmetom, tzv. petitom žaloby a základom právne relevantné skutočnosti, na ktorých je žalobný petit (návrh) založený. V danom prípade žalobca žiadal o občianskoprávnu ochranu v podobe žaloby satisfakčnej a žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy, pretože žalobný petit znel jednak na určitú formu zadosťučinenia, teda ospravedlnenia sa žalovaného za svoj výrok na osobu žalobcu cestou doručenia tohto písomného ospravedlnenia sa žalobcovi, ako aj na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch.

27. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že protiprávneho konania sa žalovaný dopustil dňa XX.XX.XXXX. tým, že v čase okolo XX.XX hod. v NsP Brezno na 3. poschodí na chodbe pred oddelením chirurgie povedal žalobcovi, že je hajzel. Uvedené nebolo zo strany žalovaného spochybnené. Žalovaný týmto spáchal priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa ust. § 49 ods. 1 písm. a) zák.č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, čím žalobcovi ublížil na cti tým, že ho urazil. V prejednávanej veci žalovaný konal spôsobom, uvedeným vyššie, jeho konanie bolo predmetom priestupkového konania, v ktorom bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. Z uvedeného je potom nepochybné, že žalovaný je zodpovedný za neoprávnený zásah do práva žalobcu na ochranu osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka a je opodstatnené poskytnúť mu na jeho návrh súdnu ochranu.

28. Ako už bolo vyššie uvedené, objektívne spôsobilé zasiahnuť do chránených osobnostných práv je každé také konanie, ktorého dôsledky by v rovnakej situácii negatívne pôsobili na každú inú fyzickú osobu ako nebezpečenstvo zníženia jej vážnosti alebo aj len hrozili možnosťou nepriaznivého ovplyvnenia jej uplatnenia v spoločnosti. Žalovaný sa na adresu žalobcu vyjadril, že „je hajzel“, pričom ústne sa takto vyjadril na pracovisku žalobcu v prítomnosti ďalších osôb, a to jednak zamestnancov oddelenia nemocnice a ostatných osôb prítomných na chodbe chirurgického oddelenia. Podľa právneho názoru súdu nesie takéto vyjadrenie sa znaky konania objektívne spôsobilého zasiahnuť do cti a dobrého mena každej inej fyzickej osoby v obdobnej situácii.

29. Napokon, objektívnu spôsobilosť konania žalovaného zasiahnuť do cti a dôstojnosti iného potvrdilo samo rozhodnutie priestupkového orgánu, ktoré konštatuje, že žalovaný urazil žalobcu.

30. Z týchto dôvodov má súd za to, že v prejednávanej veci došlo v dôsledku konania žalovaného k ohrozeniu cti a dôstojnosti žalobcu.

31. Inou je, samozrejme, otázka, či a aké sankcie sú primerané okolnostiam, za ktorých k zásahu došlo, resp. následkom, ktoré zásah vyvolal.

32. Pokiaľ sa niekto dopustí konania znižujúceho česť a dôstojnosť fyzickej osoby, je v civilnom sporovom konaní cieľom takto zasiahnutej osoby, aby dosiahla nútené uloženie sankcie tomu, kto do jej osobnostných práv zasiahol. Účelom takejto sankcie, uloženej súdom v primeranej forme a v adekvátnom rozsahu, je nastoliť opätovnú „rovnováhu“ osobnostného vzťahu aktérov skutkového deja, v rámci ktorého došlo k zásahu do osobnosti. Pokiaľ súd primeranými občianskoprávnymi prostriedkami „potrestá“ toho, kto zasiahol do osobnostných práv iného, zasiahnutý subjekt dosiahne satisfakciu „ponížením“ zasahujúceho subjektu. K tomu dochádza tým, že súd zasahujúceho - podľa okolností

prípadu - donúti buď sa ospravedlniť zasiahnutej fyzickej osobe alebo jej zaplatiť náhradu spôsobenej nemajetkovej ujmy v peniazoch (prípadne mu uloží obe sankcie zároveň).

33. Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka podáva exemplifikatívny výpočet chránených osobnostných práv, § 13 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na to uvádza príklady foriem a spôsobov, ktoré môže zvoliť zasiahnutá fyzická osoba pri ochrane svojich práv. Pre účely prejednávanej veci súd poukazuje na to, že podľa § 13 ods. 1 OZ má takáto fyzická osoba právo domáhať sa primeraného zadosťučinenia. Primeranosť znamená, že zadosťučinenie má zodpovedať podstate zásahu, zasiahnutej osobnostnej sfére a tiež okolnostiam a dôsledkom zásahu. Občiansky zákonník neuvádza, akú intenzitu „vyžaduje“. V praxi súdov sa spravidla pri difamujúcich zásahoch najnižšieho stupňa intenzity (pokiaľ sú, pravda, splnené všetky predpoklady pre vznik zodpovednosti za zásah do osobnosti) ako primerané volí ospravedlnenie. „Závažnosť“ ujmy alebo „zníženie dôstojnosti v značnej miere“ spája § 13 ods. 2 OZ s prípadmi (situáciami), v ktorých sa nerelutárne zadosťučinenie v zmysle § 13 ods. 1 OZ javí ako nepostačujúce.

34. Pokiaľ nemajetková ujma spôsobená fyzickej osobe môže byť zmiernená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia v zmysle § 13 ods. 1 OZ, je potrebné zvoliť takú formu, ktorá je v danej veci primeraná, a tým zároveň účinná. Aplikácia § 13 ods. 2 OZ (spojená s úvahami o „vážnosti“ zásahu a „znížení dôstojnosti v značnej miere“) prichádza do úvahy až v prípade, že je morálne zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 OZ) nepostačujúce.

35. V prejednávanej veci mal súd za preukázané, že žalovaný svojím správaním, ktoré bolo posúdené príslušným štátnym orgánom ako priestupok, zasiahol do osobnej cti žalobcu a správanie žalovaného okrem deliktuálnej zodpovednosti je v rozpore so všeobecne uznávanými kritériami správania sa. Vzhľadom k tomu, že boli naplnené kritériá preto, aby správanie sa žalovaného bolo možné považovať za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu, preto súd uložil žalovanému povinnosť písomne sa žalobcovi ospravedlniť (morálne zadosťučinenie).

36. S poukazom na vyššie uvedené súd prihliadol k okolnostiam, za ktorých k zásahu došlo, resp. následkom, ktoré zásah vyvolal a dospel k záveru, že v tomto konkrétnom prípade morálne zadosťučinenie formou ospravedlnenia v zmysle § 13 ods. 1 OZ sa javí ako postačujúce.

37. Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 umožňuje za určitých podmienok požadovať namiesto, prípadne aj popri morálnom (nepeňažnom) zadosťučinení peňažnú náhradu (peňažné zadosťučinenie). Zadosťučinenie v peniazoch predstavuje inštitút, ktorý nemožno použiť na vyváženie a zmiernenie bežnej či len celkom krátkodobo pôsobiacej nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby. Predpokladom pre jej prisúdenie je nedostatočnosť morálneho zadosťučinenia a vznik nemajetkovej ujmy. Pokiaľ ide o vyjadrenie miery, akou bola zásahom znížená dôstojnosť alebo vážnosť osoby v spoločnosti, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú vyvolal zásah v rodinnom, pracovnom či inom prostredí fyzickej osoby. Peňažné zadosťučinenie môže súd priznať, ak dospeje k záveru, že v konkrétnom prípade došlo ku skutočnému zníženiu dôstojnosti, resp. vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti, pričom tento zásah má značnú intenzitu. Na priznanie peňažného odškodnenia nestačí len možnosť zníženia dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere. Musí byť zistené, že k takému zníženiu skutočne došlo, pričom dôkazné bremeno je na žalobcovi. Z vykonaného dokazovania, predovšetkým z výsluchu žalobcu, však nemal súd preukázané, že v danej veci okolnosti posudzované komplexne odôvodňujú priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pokiaľ žalobca v žalobe tvrdil, že jeho vážnosť a česť v zamestnaní a spoločnosti bola po tomto zásahu výrazne znížená, v tomto smere nebolo žalobcom navrhované žiadne dokazovanie, z ktorého by vyplynulo, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť žalobcu v spoločnosti, ktorá by odôvodňovala aj priznanie finančného zadosťučinenia.

38. Vzhľadom na uvedené bolo preto nevyhnutné zamietnuť žalobu v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú, keď neboli splnené podmienky na priznanie finančného zadosťučinenia.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

41. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

42. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádzal súd z vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 255 ods. 2 CSP a mal za to, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko pomer úspechu k neúspechu protistrany bol približne rovnaký vzhľadom na to, že súd vyhovel žalobe v časti priznania morálneho zadosťučinenia formou ospravedlnenia, v prevyšujúcej časti ohľadne priznania finančného zadosťučinenia žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom k týmto okolnostiam sa potom nedá konštatovať, že mal niekto zo strán väčší úspech, a preto súd rozhodol ako je vyššie uvedené, keďže ani jedna zo strán nebola v plnom rozsahu úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1, § 362 ods. 1 veta prvá CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).
Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).
Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.